

بررسی شیوع کم وزنی هنگام تولد و تعیین برخی از عوامل خطر ساز مادری در

شهر اصفهان

دکتر شهین شادزی^{۱*} - دکتر زهرامحمدزاده^{۲**} - مهندس فیروزه مصطفوی^{۳***} - مهندس اکبر حسن زاده^{۴****}

* دانشیار کودکان و نوزادان - دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

** دانشیار بهداشت - دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

*** مربی آموزش بهداشت - دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

**** مربی آمار - دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

چکیده

وزن هنگام تولد یکی از عوامل اصلی و تعیین کننده رشد جسمی و فکری کودک می باشد. کمبود وزن هنگام تولد منجر به افزایش میزان مرگ و میر، معلولیتها و بیماریها در نوزادان و کودکان شده و میزان مرگ و میر در کودکان کم وزن گاهی تا ۴۰ برابر مرگ نوزادان با وزن طبیعی است. این پژوهش در پی شناخت عوامل مؤثر بر وزن تولد و تعیین میزان بروز کم وزنی و مرگ و میر کودکان زیر یکسال است.

اطلاعات در مورد ۸۴۸ نوزاد متولد شده در مراکز بهداشتی درمانی اصفهان در سالهای ۷۶-۱۳۷۵ توسط دانشجویان رشته بهداشت عمومی جمع آوری گردید و اطلاعات بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت ($P < 0/05$) معنی دار در نظر گرفته شده است.

در این بررسی بین عوامل خطرزای مادری، رتبه تولد، فاصله بین حاملگیها و وزن موقع تولد ارتباط معنی دار وجود داشت. همچنین بررسی، ارتباط معنی دار بین مرگ و میر کودکان زیر یکسال خانواده و سابقه بیماری مادر مانند فشار خون و تورم پاها و مراقبتهای مرتب دوران بارداری را نشان می دهد.

اطلاعات بدست آمده نشان داد که عوامل خطر ساز مادری مثل سن مادر در زمان حاملگی، فاصله حاملگیها، سابقه بیماری مادر می توانند در تولد نوزادان کم وزن نقش مهمی ایفا نمایند لذا در راستای تحقق اهداف دست یابی به سلامت جامعه شناخت سایر عوامل خطر ساز و توجه به کاهش آنها در برنامه های بهداشتی کشور لازم است.

کلید واژه ها: عوارض آبتنی / مرگ و میر نوزاد / نوزاد کم وزن

مقدمه

نفر در دو نوزاد است (۲). شناخت عوامل مؤثر بر وزن تولد نوزادان و بر طرف کردن عوامل خطرزا به این دلیل حائز اهمیت است که نه تنها مرگ و میرها بلکه ازدیاد معلولیتها و بیماریها در دوران کودکی را سبب می شود و کودکان را در معرض خطرات بیشتری قرار می دهد (۳). از عوامل مهم مؤثر بر وزن تولد بعضاً وجود تعدادی عوامل در مادران

وزن موقع تولد نشانه معتبری از رشد داخل رحمی و همچنین یکی از عوامل اصلی تعیین کننده بقاء رشد جسمانی و پیشرفت فکری آینده کودک می باشد (۱). از حدود ۱۲۰ میلیون نوزادی که همه ساله در جهان متولد می شوند حدود ۲۰ میلیون در بدو تولد کم وزن می باشند. در بعضی از قسمت های آسیا این نسبت تقریباً به میزان یک

اساس اهداف مطالعه صورت گرفت و بوسیله پرسشگران تکمیل گردید.

فاصله بین حاملگیها با استفاده از تاریخ تولد آخرین نوزاد قبلی که در پرونده موجود است بدست آمد و نهایتاً اطلاعات جمع آوری شده وارد کامپیوتر گردید و با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید و از آزمونهای آماری کای اسکور، مانتل هانزل آنالیز واریانس یکطرفه استفاده گردید و $Pvalue < 0/05$ معنی دار تلقی شد.

در این بررسی متغیرهای شغل پدر، شغل مادر، وضعیت سواد مادر، قد مادر، سن مادر، وزن هنگام تولد، جنس، رتبه تولد، سابقه تولد نوزاد کم وزن قبلی، فاصله حاملگیها، خویشاوندی پدر و مادر، طول حاملگی، سابقه بیماریهای مهم مادر، مصرف دارو در دوران بارداری و بیماریهای دوران بارداری مورد مقایسه آماری قرار گرفتند و نتایج زیر بدست آمد.

نتایج

بررسی اطلاعات جمع آوری شده نشان می دهد از بین ۸۴۸ مورد نوزادانی که از نظر وزن هنگام تولد مورد مطالعه قرار گرفته اند ۵۳/۲ درصد دختر و ۴۶/۸ درصد پسر بودند تقریباً ۶ درصد نوزادان هنگام تولد ۲۵۰۰ گرم یا کمتر وزن داشته اند که با توجه به اهداف مطالعه ارتباط بین وزن هنگام تولد و سایر متغیرها مورد بررسی قرار گرفت و نتایج حاصله به شرح زیر می باشد:

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس میزان تحصیلات مادر و وزن هنگام تولد:

نتایج حاصل از بررسی نشان می دهد، ۷/۷ درصد از مادران بیسواد دارای نوزاد با وزن ۲۵۰۰ گرم یا کمتر بودند که این رقم برای مادران با تحصیلات ابتدائی، راهنمایی، متوسطه و عالی به ترتیب برابر ۶/۳، ۵/۷، ۵/۸ و ۶/۴ بوده است. به منظور بررسی ارتباط بین وضعیت سواد مادر و وزن هنگام تولد از آزمون آماری مانتل هانزل استفاده شد و ارتباط معنی دار بین دو متغیر فوق دیده نشد.

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس رتبه تولد و وزن هنگام تولد:

بررسی وضعیت و ارتباط بین رتبه تولد و وزن هنگام تولد نشان می دهد ۶/۴ درصد از نوزادانی که اولین فرزند خانواده هستند با وزن کمتر یا برابر ۲۵۰۰ گرم متولد شده اند که این رقم برای رتبه های دوم و سوم و بالاتر از سوم به ترتیب برابر

است که تحت عنوان عوامل خطر ساز مادر نامیده می شود از جمله سن، تحصیلات، تعداد حاملگیها، تعداد فرزندان، فاصله بین حاملگیها، بیماری های مادر و مراقبت های دوران بارداری است (۴). کوشش های فراوان توسط پژوهشگران در سراسر دنیا جهت شناسایی عوامل متعدد موثر بر روی وزن موقع تولد انجام شده و تعدادی از متغیرهای آماری به عنوان تعیین کننده مهم وزن موقع تولد از هم مجزا گردیده است (۵). در ایران تا سال ۱۹۹۴ شیوع کم وزنی برابر ۸٪ بوده است (۶).

هدف از انجام این بررسی شناخت عوامل خطر ساز مادری و تعیین میزان بروز کم وزنی و مرگ و میر کودکان زیر یکسال است. کم وزنی موقع تولد کودک را برای ابتلاء به بیماریهای مختلف مستعد کرده و مرگ و میر و بیماریهای این نوزادان نه تنها در یکسال اول تولد بلکه در سنین دیگر کودکی نیز بیشتر از کودکانی است که با وزن طبیعی بدنیا می آیند.

امید است که با اتخاذ تدابیر و استراتژی های خاص در هر جامعه بتوان کم وزنی موقع تولد را بهبود بخشید و از یکی از مهمترین علل مرگ و میر کودکان جلوگیری نموده.

مواد و روش ها

این مطالعه بر اساس پرونده های نوزادان متولد شده در سال ۷۶-۷۵ در مراکز بهداشتی درمانی شهر اصفهان انجام گردید و اطلاعات مورد نیاز با استفاده از چک لیست استخراج و معیار خروج عدم تکمیل پرونده نوزادان بود. مطالعه از نوع مقطعی و نمونه گیری به صورت دو مرحله ای انجام گرفت که در مرحله اول مراکز بهداشتی درمانی به صورت خوشه ای انتخاب شده و با توجه به تحقیق مشابهی که در سه شهر اصفهان، فلاورجان و خمینی شهر که در سال ۱۳۷۵ روی تعداد ۱۹۷۴ نوزاد توسط اینجانب و همکاران انجام گرفته بود تعداد حجم نمونه ۱۵۰۰ نوزاد در نظر گرفته شد که به علت عدم تکمیل بعضی پرونده ها به ۸۴۸ عدد کاهش یافت. تعداد ۳۰ خوشه شهری که عبارت بودند از مراکز بهداشتی شهید ملکوتی ۲۶ زینیه - کرد آبادجی - مرکز ۸ خوراسگان - زهرای مرضیه - مرکز ۲۴ خوراسگان - قائدی - معتمد - سنمار - شهید رستمیان - غرب وحید - سیدالشهداء - دو طفلان - ۱۹ انقلاب - ملاهادی - سبزواری - علامه هرنیدی - شهید مطهری انتخاب شد. جمع آوری اطلاعات با استفاده از چک لیست تهیه شده بر

است با ۴/۵، ۶/۷ و ۶/۸ درصد پایین بودن وزن هنگام تولد در رتبه‌های اول و سوم مشاهده میگردد. به منظور بررسی ارتباط بین دو متغیر فوق آزمون آماری مانتل - هانزل مورد استفاده قرار گرفت و بررسی نتایج بیانگر ارتباط معنی‌دار نمی‌باشد.

از آنجا که احتمال دارد ارتباط بین رتبه تولد و وزن هنگام تولد تحت تاثیر سن مادر باشد متغیر سن مادر کنترل شد و نتایج بررسی مجدد بیان کننده عدم وجود ارتباط بین دو متغیر می‌باشد.

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس سن مادر و وزن هنگام تولد:

نتایج بررسی ارتباط بین سن مادر و وزن هنگام تولد نشان می‌دهد درصد نوزادان با وزن بیش از ۲۵۰۰ گرم در بین مادران زیر ۱۸ سال، ۱۸ تا ۳۵ سال و بالاتر از ۳۵ سال به ترتیب برابر با ۹۰/۷ درصد، ۹۴/۹ درصد و ۸۲/۴ درصد است و استفاده از آزمون پیرسون به منظور بررسی ارتباط بین وزن هنگام تولد نوزاد و سن مادر نشان دهنده ارتباط معنی‌دار بین دو متغیر فوق می‌باشد. ($P < 0/005$)

- به منظور بررسی تاثیر رتبه تولد بر ارتباط بین سن مادر و وزن هنگام تولد متغیر رتبه تولد کنترل شد و پس از آن نتایج حاصله نشان می‌دهد ارتباط بین دو متغیر وزن هنگام تولد و سن مادر معنی‌دار نیست.

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس قد مادر و وزن هنگام تولد:

نتایج حاصله نشان می‌دهد درصد تولد نوزاد با وزن بیش از ۲۵۰۰ گرم در مادرانی که قدشان برابر یا بزرگتر از ۱۴۵ سانتیمتر است ۹۶ درصد بوده که همین رقم برای مادرانی که کمتر از ۱۴۵ سانتیمتر قد دارند ۸۰ درصد است. به منظور بررسی ارتباط بین دو متغیر مورد بررسی از آزمون دقیق فیشر استفاده شد که بیان کننده عدم وجود ارتباط معنی‌دار بین دو متغیر می‌باشد.

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس سابقه تولد نوزاد کم وزن در خانواده و وزن هنگام تولد:

نتایج حاصل از بررسی نشان می‌دهد در خانواده‌هایی که سابقه تولد نوزاد کم وزن وجود داشته درصد تولد نوزاد با وزن کمتر یا برابر ۲۵۰۰ گرم ۲۰ درصد می‌باشد که همین رقم برای خانواده‌هایی که سابقه تولد نوزاد کم وزن ندارند ۴/۶ درصد است به منظور بررسی ارتباط بین این دو متغیر از آزمون دقیق فیشر استفاده شد که بیان کننده ارتباط

معنی‌دار بین سابقه تولد نوزاد کم وزن در خانواده و وزن هنگام تولد می‌باشد. ($P < 0/03$)

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس فاصله با حاملگی قبلی و وزن هنگام تولد:

نتایج بررسی نشان می‌دهد ۵/۶ درصد از کودکانی که کمتر از دو سال با کودک قبلی فاصله دارند وزن کمتر یا برابر ۲۵۰۰ گرم دارند در مقایسه با فاصله ۲ تا ۵ سال که درصد کم وزن ۳/۵ درصد بود.

- استفاده از آزمون پیرسون نشان می‌دهند بین دو متغیر مورد بررسی ارتباط معنی‌دار آماری وجود ندارد.

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس طول دوران بارداری و وزن هنگام تولد:

بررسی نتایج نشان می‌دهد در بین مادرانی که طول دوران بارداری آنها کمتر از ۳۷ هفته بوده ۶۰ درصد نوزادان با وزن کمتر یا برابر ۲۵۰۰ گرم بدنیا آمده‌اند و در مادرانی که ۳۷ تا ۴۲ هفته مدت بارداریشان بطول انجامیده این رقم ۴/۸ درصد بوده است.

به منظور بررسی ارتباط بین دو متغیر طول دوران بارداری و وزن هنگام تولد از آزمون دقیق فیشر استفاده شد و نتایج حاصله بیان کننده ارتباط قوی بین دو متغیر مورد بررسی می‌باشد. ($P < 0/00001$)

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس خویشاوندی بین پدر و مادر و وزن هنگام تولد:

نتایج بررسی نشان می‌دهد در بین کودکانی که رابطه خویشاوندی بین پدر و مادر آنها وجود دارد ۲/۲ نوزادان با وزن کمتر یا برابر ۲۵۰۰ گرم متولد شده‌اند که همین رقم برای نوزادانی که پدر و مادرشان ارتباط خویشاوندی ندارند ۵/۲ درصد است. - استفاده از آزمون پیرسون به منظور بررسی ارتباط بین دو متغیر نشان می‌دهد هیچگونه ارتباطی بین متغیرهای مورد بررسی وجود ندارد.

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس جنسیت و وزن هنگام تولد:

نتایج حاصل از بررسی نشان می‌دهد ۴۴۵ نفر (۵۳/۲ درصد) از افراد دختر و ۳۹۱ (۴۶/۸ درصد) از آنان پسر هستند که در بین دختران ۶/۳ درصد و در بین پسران ۵/۴ درصد هنگام تولد وزن کمتر یا مساوی ۲۵۰۰ گرم داشته‌اند که استفاده از آزمون پیرسون نشان می‌دهد از نظر آماری ارتباط معنی‌دار بین دو متغیر فوق وجود ندارد.

- بررسی وضعیت جامعه مورد مطالعه بر اساس طول

دوران بارداری و سن مادر:

نتایج بررسی نشان می‌دهد در گروه سنی زیر ۱۸ سال ۱/۸ درصد از حاملگیها کمتر از ۳۷ هفته بطور انجامیده و در گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ سال به بالا این رقم به ترتیب ۱/۸ و ۲/۹ درصد می‌باشد. بررسی ارتباط بین دو متغیر با استفاده از آزمون Mantel - Haensz نشان می‌دهد ارتباط معنی‌دار آماری بین دو متغیر فوق وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

در این بررسی ارتباط بین رتبه تولد و وزن هنگام تولد نشان می‌دهد که ۶/۴ درصد از نوزادان که اولین فرزند خانواده هستند با وزن کمتر یا برابر ۲۵۰۰ گرم متولد شده‌اند که این رقم برای رتبه‌های دوم و سوم و بالاتر از سوم به ترتیب برابر ۴/۵، ۶/۷ و ۶/۸ درصد می‌باشد (جدول شماره ۱) پائین بودن وزن هنگام تولد در رتبه‌های اول و سوم مشاهده می‌شود در بررسی که توسط اینجانب و همکاران در سه شهر خمینی‌شهر، فلاورجان و شهرضا در سالهای بین ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۵ انجام گرفت کم وزنی هنگام تولد در فرزندان سوم خانواده کمتر بود که ارتباط بین وزن

هنگام تولد و مرتبه تولد در این مطالعه معنی‌دار بود. در مطالعات انجام شده در سایر شهرهای ایران از جمله ۱۷ زایشگاه در تهران درصد کم وزنی در رتبه سوم تولد از همه کمتر است (۱). در مطالعات انجام شده توسط آلدوس در سال ۱۹۹۳ رابطه بین تولد نوزادان کم وزن و رتبه تولد مورد تأیید قرار گرفت که با نتایج دو مطالعه مذکور تفاوت دارد (۳). در این بررسی مطالعه ارتباط بین وزن هنگام تولد و سن مادر نشان می‌دهد که درصد نوزادان با وزن بیش از ۲۵۰۰ گرم در بین مادران زیر ۱۸ سال، ۱۸ تا ۳۵ سال و بالاتر از ۳۵ سال به ترتیب برابر با ۷/۹۰ درصد، ۹۴/۹ درصد و ۸۲/۴ درصد است (جدول شماره ۲) و استفاده از آزمون پیرسون ارتباط معنی‌دار بین متغیرهای مذکور نشان می‌دهد. ($P = ۰/۰۰۵$) در مطالعه قبلی اینجانب و همکاران در سه شهر فوق‌الذکر در بین ۸۸/۹ درصد از مادرانی که در زمان حاملگی کمتر از ۲۰ سال سن داشته‌اند وزن هنگام تولد نوزاد بیشتر از ۲۵۰۰ گرم بود و ارتباط بین دو متغیر فوق معنی‌دار بود. در مطالعه‌ای در تهران کم‌وزنی نوزادان با سن مادر و رتبه حاملگی مورد مطالعه قرار گرفت که درصد شیوع کم‌وزنی را در مادران زیر ۲۰ سال و بالای ۳۵ سال مورد تأیید قرارداد (۲).

جدول شماره (۱) بررسی ارتباط بین رتبه تولد و وزن هنگام تولد

رتبه تولد	۱				۲				۳				جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
وزن هنگام تولد	۲۵	۶/۴	۱۲	۴/۵	۷	۶/۷	۵	۶/۸	۴۹	۵/۹			
< ۲۵۰۰ گرم	۳۶۴	۹۳/۶	۲۵۷	۹۵/۵	۹۸	۹۳/۳	۶۸	۹۳/۲	۷۸۷	۹۴/۱			
> ۲۵۰۰ گرم	۳۸۹	۱۰۰	۲۶۹	۱۰۰	۱۰۵	۱۰۰	۷۳	۱۰۰	۸۳۶	۱۰۰			
جمع													

Missing ۴۸

جدول شماره (۲) بررسی ارتباط بین سن مادر و وزن هنگام تولد

وزن هنگام تولد	سن مادر		سال ۱۸ - ۳۵		سال > ۳۵		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
< ۲۵۰۰ گرم	۵	۹/۳	۳۸	۵/۱	۶	۱۷/۶	۴۹
> ۲۵۰۰ گرم	۴۹	۹۰/۷	۷۰۳	۹۴/۹	۲۸	۸۲/۴	۷۸۰
جمع	۵۴	۱۰۰	۷۴۱	۱۰۰	۳۴	۱۰۰	۸۲۹

$P < ۰/۰۰۵$ Missing ۱۹

درصد تولد نوزادان با وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم ۲۰ درصد می باشد که همین رقم برای خانواده‌هایی که سابقه تولد نوزاد کم وزن ندارند ۴/۶ درصد است. (جدول شماره ۴) آزمون فیشر نشان داد که ارتباط معنی دار بین سابقه تولد نوزادان کم وزن در خانواده و وزن هنگام تولد می باشد گزارشات WHO همگی تأیید کننده این رابطه است. (۱۲) بین طول دوران بارداری و وزن هنگام تولد در این مطالعه ارتباط قوی معنی دار وجود دارد ($P < 0/00001$) بطوری که تولد نوزادان کمتری با مسای ۲۵۰۰ گرم در مادرانی که طول بارداری آنان بین ۳۷ تا ۴۲ هفته بود ۴/۸ درصد و در مادران کمتر از ۳۷ هفته ۶۰ درصد می باشد. (جدول شماره ۵) گزارشات یونیسف در سال ۱۹۸۹ مؤید این فرضیه است (۱۱).

بررسی رابطه وزن هنگام تولد و فاصله حاملگی با حاملگیهای قبلی نشان داد که در حدود ۵/۶ درصد از نوزادان کمتر از دو سال فاصله با حاملگی قبلی، با وزن کمتر یا برابر ۲۵۰۰ گرم به دنیا آمده اند که در مقایسه نوزادانی که فاصله ۲ تا ۵ سال با حاملگی قبلی دارند ۳/۵ درصد کمتر یا برابر ۲۵۰۰ گرم وزن موقع تولد داشته اند. (جدول شماره ۳) گرچه در این مطالعه این ارتباط معنی دار نمی باشد ولی در سایر مطالعات از جمله در ایران و در انگلستان مطالعه ای که توسط بلاک و همکاران صورت گرفت بالا بودن شیوع نوزادان کم وزن را در گروهی که فاصله حاملگیشان کمتر از دو سال بود نشان داده (۴). نتایج حاصل از بررسی نشان داد که در خانواده‌هایی که سابقه تولد نوزادان کم وزن وجود دارد

جدول شماره (۳) بررسی ارتباط بین حاملگی قبلی و وزن هنگام تولد

جمع		سال ۵ >		سال ۲-۵		سال ۲ <		فاصله با حاملگی قبلی و وزن هنگام تولد	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۵/۵	۲۴	۷/۳	۱۵	۳/۵	۷	۵/۶	۲	۲۵۰۰ < گرم	
۹۴/۵	۴۱۵	۹۲/۷	۱۹۰	۹۶/۵	۱۹۱	۹۴/۴	۳۴	۲۵۰۰ > گرم	
۱۰۰	۴۳۹	۱۰۰	۳۰۵	۱۰۰	۱۹۸	۱۰۰	۳۶	جمع	

Missing ۴۰۹

جدول شماره (۴) بررسی ارتباط بین وزن موقع تولد و سابقه تولد نوزاد کم وزن

جمع		خیر		بلی		سابقه تولد نوزاد کم وزن و وزن هنگام تولد	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۵	۳۰	۴/۶	۲۷	۲۰	۳	۲۵۰۰ < گرم	
۹۵	۵۶۹	۹۵/۴	۵۵۷	۸۰	۱۲	۲۵۰۰ > گرم	
۱۰۰	۵۹۹	۱۰۰	۵۸۴	۱۰۰	۱۵	جمع	

Missing ۲۴۹ $P < 0/003$

جدول شماره (۵) بررسی ارتباط بین وزن کم تولد و طول دوران بارداری

جمع		کمتر از ۳۷ هفته		۲۷-۴۲ هفته		طول دوران بارداری مادر و وزن هنگام تولد	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۵/۸	۴۸	۶۰	۹	۴/۸	۳۹	۲۵۰۰ < گرم	
۹۴/۲	۷۷۵	۴۰	۶	۹۵/۲	۷۶۹	۲۵۰۰ > گرم	
۱۰۰	۸۲۳	۱۰۰	۱۵	۱۰۰	۸۰۸	جمع	

Missing ۲۵ $P < 0/00001$

در دوران بارداری و قبل از ازدواج و بعد از زایمان و بطور کلی توسعه و گسترش P.H.C ارتقاء کیفیت مراقبت‌های اولیه بهداشتی مورد توجه بیشتری قرار گیرد.

این بررسی طرح مصوب شماره ۷۶۰۶۹ معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان است که هزینه اجرای آن نیز توسط این معاونت تأمین شده است که بدین وسیله سپاسگزاری می‌نمائیم.

پژوهشگران بر خود لازم میدانند از دانشجویان پزشکی آقای بابک ثابت دیوشلی و خانم بهاره ثابت دیوشلی که در پر کردن کلیه پرسشنامه‌های طرح و نمونه‌گیری و اجرای طرح زحمات فراوانی را متحمل شدند نهایت سپاسگزاری را می‌نمایم.

از آنجائی که هر یک از عوامل خطر ساز مادری به تنهایی بر میزان مرگ و میر نوزادان و کودکان تأثیر قابل توجهی دارد شناسائی این عوامل و راههای موجود در جهت حذف یا کاهش آنها یکی از مهمترین راههای کاهش مرگ و میر کودکان و رسیدن به هدف جهانی بهداشت برای همه تا سال ۲۰۰۰ خواهد بود.

پیشنهادات

باید در این راستا تحقیقات وسیع تری در سراسر کشور انجام شود تا شناخت هر چه بیشتر عوامل خطر ساز مادری آموزش نیروی انسانی شاغل در بخش بهداشت و درمان و جامعه در زمینه شناخت عوامل مراقبت‌های بهداشتی زنان

منابع

۱. افتخار اردبیلی، حسن؛ آزادگان، فیروز: مقایسه رفتار باروری مادران نوزادان کم وزن و طبیعی. مجله علمی نظام پزشکی ایران، ۱۳۷۰، شماره ۳، صص: ۱۵۱.
۲. افتخار اردبیلی، حسن؛ [و دیگران]: نوزاد کم وزن و در رابطه با سن مادر و رتبه حاملگی. مجله دارو و درمان، ۱۳۷۱، شماره ۱۰۶، صص: ۱۰.
3. Aldous MB, Edmindon MB. Maternal Age at First Child Birth and Sisk of low Bitrhiuight and prterm Delivery in Washington State. J AM A 270: 2577 1993.
4. Blackes J, Woodberry. The effects of maternal Education and parity on Birth weight distsilution B.Med J 62 393-7 1987
5. Chase Hc, infant mortality and weight at birth. United states Cohort Am j.pub Health 54: 1618-38 1990
6. Drillien CM. Alongitudinal Study of Maternel Disease and prematurity and Mortality of Children. Arch Pis Child 1985: 35: 417-23.
7. Gray RH, Trivedi. Risk Factors and Preterm and Low Bitrh Weight in Fants in Ahmadabad India. int J Epidenies 1992: 21: 263-272.
8. Shahfk AB. Effects of Some Factors on Neonatal and Postneonatal Morlality. B J Pead 1982: 49: 33-47.
9. Shariros L. Infant perinatal and Childhood Mortality in the United staete AM j ped 1989: 442-54.
10. Tracey S, Robert B. Maternal Risks for Very Low Bitrh Weight infant Mortality. pediatrics 1986: 8: 2.
11. Rosen AA. Maternal and Child Health Toward Better Future . Am J of Pub Health 1989: 89(11): 1737- 45.
12. Barnet S, Franks P. Infant , Child and Maternal Mortality in Sudan. Am J of Pub Health 1989: 89(10): 1549-53.

Prevalence of Low Birth Weight and Their Relation With Some of Maternal Risk Factors in Isfahan

Shadzie SH, Mohammadzadeh Z, Mostafavie F, Hassanzadeh A

ABSTRACT

Birth weight is one of the main factors in child's physical mental growth . L.B.W. causes increasing mortality rate disabilities and diseases in infant. Neonatal rate in L.B.W. occasionally infant with L.B.W. has forty fold of neonatal mortality rate in comparison with normal weight infants.

The aim of this study is recognition of effective factors on birth weight and Evaluating the incidence of low birth weight and infant mortality rate.

848 children who was born between 1990-1996 in Isfahan health center were selected and collected data analyses by spss program.

In this survey there was a significant relation between maternal risk factor, degree of birth, birth interval and birth weight.

Study shows significant relation between infant mortality and history of mothers disease like hypertension, Legs edema and health care in pregnancy duration.

Data shows that maternal risk factors like mother's age in pregnancy, birth interval and history of mother's disease are important in L.B.W. Recognition and reduction of other risk factor's are necessary for health promotion.

Key words: Infant, Low Birth Weight/ Infant Mortality/ Pregnancy Complication